

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060205

DOM
2026-10-13
Stockholm

Mål nr
M 5403-26

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2026-03-13 i mål nr
M 4341-25, se bilaga A

PARTER

Klagande

OX2 AB
Box 2299
103 17 Stockholm

Ombud: J.F. och K.T.

Motpart

Länsstyrelsen i Västernorrlands län
871 86 Härnösand

SAKEN

Giltighetsförlängning av tillstånd för vindkraftparken Bursjöliden i
Örnsköldsviks kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 2404988

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50
E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

OX2 AB (bolaget) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen i första hand ska upphäva mark- och miljödomstolens dom och, med ändring av miljöprövningsdelegationens beslut, bevilja ansökan om giltighetsförlängning av tillståndet till och med den 1 augusti 2053. I andra hand har bolaget yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska återförvisa målet till mark- och miljödomstolen eller miljöprövningsdelegationen för ny prövning i sak.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Bolaget har till stöd för sin talan i huvudsak anfört detsamma som vid mark- och miljödomstolen. Länsstyrelsen i Västernorrlands län har till stöd för sin inställning anfört att eftersom vindkraftparken inte är uppförd går det inte att ta ställning till om förlängningen är lämplig med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Av 24 kap. 14 a § miljöbalken framgår såvitt nu är av intresse att tillståndsmyndigheten, om det är lämpligt med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön, får förlänga giltigheten för ett tillstånd som gäller vid tidpunkten för ansökan och att förlängning får ske med högst tre år och endast vid ett tillfälle.

Möjligheten att förlänga tidsbegränsade tillstånd ger enligt förarbetena utrymme att driva vidare en befintlig verksamhet under en ytterligare tid innan verksamheten avslutas eller att underlätta en övergång till ett nytt tillstånd. Vid bedömningen av om det är lämpligt med en förlängning bör det bland annat beaktas vilka skäl som fanns för att tillståndet tidsbegränsades och när miljöbedömningen för verksamheten utfördes. Det åligger också tillståndsmyndigheten att beakta om en verksamhet har gett upphov till andra miljöeffekter än de som förutsågs vid den tidigare prövningen. Det framhålls att det är viktigt att redan det ursprungliga tillståndet är anpassat för verksamheten i fråga och att någon förlängning av ett tillstånd som huvudregel därför inte ska

behövas, men att det finns ett behov av att skapa en viss flexibilitet för enskilda fall. Som exempel på fall där förlängning i och för sig kan användas nämns när ett vindkraftverk bedöms ha en teknisk livslängd som möjliggör drift under längre tid än tillståndet medger eller om allt material inte brutits ut ur en täkt under tillståndstiden. (Se prop. 2023/24:152 s. 58–60 och s. 123.)

En ansökan om giltighetsförlängning av ett tillstånd ska enligt 22 kap. 1 g § miljöbalken innehålla den utredning om verksamheten och övriga förhållanden som behövs för prövningen. Utredningen kan utgöras av den miljökonsekvensbeskrivning som togs fram i samband med den tidigare tillståndsansökan, miljörapporter som har getts in till tillsynsmyndigheten under den tid som verksamheten har bedrivits eller en sammanställning av sådana rapporter. Det kan även behövas underlag som beskriver eventuella förändringar i verksamhetens omgivning. (Se prop. 2023/24:152 s. 113.)

Mark- och miljööverdomstolen gör följande bedömning. Enligt ordalydelsen i 24 kap. 14 a § miljöbalken är det visserligen inte en förutsättning för en giltighetsförlängning av ett tillstånd att verksamheten i fråga är driftsatt. Det uppställs inte heller några begränsningar för när under tillståndstiden en giltighetsförlängning skulle kunna komma till stånd. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar dock, liksom Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västernorrlands län, att det saknas såväl sådana erfarenheter som underlag från verksamheten som man i förarbetena förutsatt ska kunna ligga till grund för bedömningen av om en giltighetsförlängning är lämplig. Vidare är bestämmelsen till sin karaktär en undantagsbestämmelse och bör därmed tillämpas med viss restriktivitet. Bolaget har inte genom den uppdaterade miljökonsekvensbedömningen från 2025 eller på något annat sätt förmått visa redan nu att en förlängning av tillståndet kommer att vara lämplig 2050 med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljö. Bolagets överklagande ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:9321) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark och Maria L. McMurray, tekniska rådet Annika Billstein Andersson och hovrättsrådet Elisabeth Hartley, referent.

Föredragande har varit Nina Hedvall Nordebo.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
Meddelad i Östersund
2026-03-13

Målnummer
M 4341-25

PARTER

Klagande
OX2 AB
Box 2299
103 17 Stockholm

Ombud: J.F. och K.T.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationens inom Länsstyrelsen i Västernorrlands län beslut
den 15 december 2025 i ärende nr 5875-2025, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Ansökan om giltighetsförlängning av tillstånd för vindkraftparken
Bursjöliden, Örnsköldsviks kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västernorrlands län (miljöprövningsdelegationen) beviljade den 18 juni 2015 Bursjöleden Vind AB tillstånd till uppförande och drift av en gruppstation för vindkraft inom fastigheterna X m.fl. i Örnsköldsviks kommun. Beslutet överklagades till mark- och miljödomstolen som ändrade beslutet i vissa delar. Tillståndet vann laga kraft den 19 januari 2017 och gäller till och med den 1 augusti 2050. OX2 AB (OX2) har tagit över tillståndet från tidigare verksamhetsutövare och har hos miljöprövningsdelegationen ansökt om giltighetsförlängning av tillståndet till den 1 augusti 2053. Miljöprövningsdelegationen har avslagit ansökan.

OX2 har överklagat miljöprövningsdelegationens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

OX2 har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av miljöprövningsdelegationens beslut, ska bevilja ansökan om giltighetsförlängning.

Till stöd för sin talan har bolaget i huvudsak anfört följande.

Miljöprövningsdelegationens tillämpning av 24 kap. 14 a § miljöbalken innebär i praktiken att ytterligare rekvisit uppställs utöver vad som faktiskt följer av bestämmelsen. Varken lagtexten eller förarbetsuttalanden ger stöd för att en giltighetsförlängning förutsätter att verksamheten är driftsatt eller tillståndstidens utgång är nära förestående för att en bedömning av om giltighetsförlängningen är lämplig ska kunna göras, vilket miljöprövningsdelegationens beslut synes ge uttryck för.

Förarbetena till bestämmelsen kan inte tolkas så långtgående att det kan anses följa ett generellt krav på att verksamheten måste vara i drift för att en förlängning ska kunna medges utan får snarast anses utgöra exempel på

underlag för verksamheter som är driftsatta. Förarbetena ger inte heller stöd för uppfattningen att en giltighetsförlängning endast kan meddelas i nära anslutning till tillståndstidens utgång med hänvisning till att det först då skulle vara möjligt att förutse vilka förändringar i omgivningen som kan påverka verksamhetens förutsättningar. Hade lagstiftaren avsett att giltighetsförlängning endast ska kunna tillämpas för verksamheter som är i drift och endast när tillståndstidens utgång är nära förestående, borde detta ha kommit till uttryck i lagtext eller i de förarbeten där den nya regleringen behandlas. Så är dock inte fallet. Miljöprövningsdelegationen har således saknat fog för att, enbart utifrån att verksamheten ännu inte är i drift och den begärda förlängningen avser en tidpunkt längre fram i tiden, avslå ansökan om giltighetsförlängning.

Vid bedömningen av om en förlängning är lämplig ska tillståndsmyndigheten bl.a. beakta skälen till att verksamheten tidsbegränsades och när en eventuell miljöbedömning utfördes. Av tillståndet för vindparken framgår att miljöprövningsdelegationen vid fastställandet av en rimlig tillståndstid särskilt har beaktat vindkraftverkens tekniska livslängd och att bedömningen har utgått från den tekniska livslängd som vid provningstillfället kunde förväntas.

Tillståndstiden har mot den bakgrunden bestämts till 35 år.

Det underlag som har getts in till ansökan visar tydligt att en förlängning med tre år medför en acceptabel påverkan på skyddet för människors hälsa och miljön och att förändringen i förhållande till tidigare bedömda konsekvenser är försumbar. Den ytterligare energiproduktion som en förlängning möjliggör liksom det slöseri med naturresurser, avseende såväl materialtillgång för vindkraftverken som ianspråktagande av mark, som en förtida avveckling av fullt fungerande vindkraftverk innebär, bör även beaktas vid bedömningen av förlängningens lämplighet. Med hänsyn till att tillståndet ännu inte har tagits i anspråk, innebär den begärda förlängningen dessutom i huvudsak en tidsmässig förskjutning av driften av den redan tillståndsgivna verksamheten.

DOMSKÄL

Enligt 24 kap. 14 a § miljöbalken får tillståndsmyndigheten, efter ansökan av tillståndshavaren, förlänga giltigheten för ett gällande tillstånd, om det är lämpligt med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Tillståndet får förlängas i högst tre år. I förarbetena till bestämmelsen anges att en giltighetsförlängning får göras om det är lämpligt med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön, dvs. om påverkan på dessa intressen är acceptabel. Vid bedömningen av om en förlängning är lämplig ska tillståndsmyndigheten bl.a. beakta skälen till att verksamheten tidsbegränsades och när en eventuell miljöbedömning utfördes (prop. 2023/24:152 s. 123).

I förarbetena anges vidare att det kan vara olämpligt med en förlängning om de negativa miljöeffekterna av verksamheten har blivit större än man förutsåg vid tillståndsgivningen. Det anges även att tillståndsmyndigheten vid lämplighetsbedömningen ska beakta om en verksamhet har gett upphov till andra miljöeffekter än de som förutsågs vid den tidigare prövningen (a.a.).

Mark- och miljödomstolen bedömer, med hänsyn till förarbetsuttalandena, att det huvudsakliga syftet med bestämmelsen är att möjliggöra fortsatt drift av en befintlig verksamhet under en viss tid innan verksamheten avslutas, eller att underlätta övergången till ett nytt tillstånd. Ett typexempel som anges i förarbetena är när allt material inte brutits ut ur en täkt under tillståndstiden (a.a.).

Även om förarbetena anger att en giltighetsförlängning kan användas när ett vindkraftverk bedöms ha en teknisk livslängd som möjliggör drift längre än vad tillståndet medger, anser mark- och miljödomstolen, med hänsyn till bestämmelsens huvudsakliga syfte, att den aktuella situationen inte faller inom dess tillämpningsområde.

Mark- och miljödomstolen finner sammantaget att det i det aktuella fallet, och med hänsyn till det skede som den tillståndsgivna verksamheten befinner sig i, inte är möjligt att förlänga tillståndets giltighetstid enligt 24 kap. 14 a § miljöbalken. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande, med hänsyn till mellankommande helgdagar, senast den 7 april 2026. Prövningstillstånd krävs.

I domstolens avgörande har rådmannen Olof Edling, ordförande, och tekniska rådet Lena af Geijerstam Unger deltagit. Föredragande har varit tingsnotarien Sofia Nordström.